Šifra učenca:

Državni izpitni center

N 1 5 1 1 0 1 3 1

9. razred

SLOVENŠČINA

PREIZKUS ZNANJA

Četrtek, 7. maj 2015 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.
Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.
Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo z izhodiščnimi besedili. Nato natančno preberi navodilo posamezne naloge in jo reši.
Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.
Piši čitljivo in s pisanimi črkami, skladno s pravopisnimi pravili.
Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.
Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.
Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo. K nerešeni nalogi se vrni pozneje.
Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.
Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 3 prazne.

© RIC 2015

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

PRILOGA

I. DEL

Neli Kodrič

7. poglavje
UTRINEK DRUGAČNEGA SVETA

Besedilo je odlomek iz knjige Na drugi strani. Zgodba pripoveduje o osmošolcu Svitu, ki naleti na težave …

Za zastrtimi okni Svitove sobe se je bleščalo poletno sonce. Na ulici so se igrali otroci, se podili s kolesi, igrali nogomet. Uživali so v brezskrbnem času počitnic.

Svit se ni zmenil zanje. Svoj prenosni telefon je izključil, na hišni telefon ni odgovarjal. Nekajkrat je pod oknom slišal žvižge in v steklo je priletelo nekaj kamenčkov. Iskala sta ga Tomaž in Denis, to je vedel, ne da bi pogledal. Za prijatelja se ni zmenil. Sicer pa – kakšna prijatelja sta to sploh bila?

To vprašanje in še mnogo drugih se mu je zadnjih nekaj dni vlačilo po glavi kot žvečilni gumi med zobmi. Te dni je preživel v svoji sobi, zaprt in odrezan od sveta. Bil je kaznjenec. Tako se je počutil sam in tako ga je označil njegov oče, ki ga je še isti večer, ko se je vrnil z obiska pri Danici Trpin, stisnil v kot z ostrim pogovorom.

Z mamo sta vstopila v dnevno sobo, kjer je sedel v svojem priljubljenem naslonjaču, kot kakšen komaj zadržujoči se bog maščevanja in kaznovanja.

»Sedi,« je dejal brez uvoda in pokazal na stol pred sabo.

Svitu so se zatresla kolena. Ton očetovih besed ni obetal nič dobrega. Svit se ga sicer nikoli ni bal, toda v zadnjih dveh mesecih se je vse spremenilo.

Mama ni rekla nič. Obstala je za Svitom.

Na mizici je ležal kos papirja, na katerem je bilo z očetovo pisavo nakracanih nekaj stavkov. Sedaj je ta papir vzel v roke in ga hitro preletel.

»Zapisal sem si nekaj bistvenih stvari,« je dejal potiho. Nato se je odkašljal in nadaljeval glasneje: »V moji družini že nekaj rodov pazimo na čast in ugled našega imena. Ti si prvi, ki ga je oblatil in onečastil. K sreči je vse ostalo za zidovi našega doma, vendar to ne zmanjšuje teže dejanja. Poleg laži in kraje – ki je že sama dovolj velik prekršek, si si naprtil še sramotno vedenje …«

Premolknil je, kot da išče pravi izraz, nato pa nekoliko negotovo zaključil: »… v kopalnici!«

Svit se je zdrznil.

»Vse to se ne bi dogajalo, če te tvoja mati proti moji volji ne bi razvajala in podpirala!«

Mami se je iz grla izvil glas, ki je bil še najbolj podoben cviljenju nemočnega psa. A rekla ni nič. Roko je položila na Svitovo ramo in jo rahlo stisnila.

»Odločil sem se, da bom to popravil. Do nadaljnjega boš v hišnem priporu. Ko bom ocenil, da si razmislil o svojem vedenju in se v zvezi z njim primerno odločil, bom razmislil o tvoji prihodnosti. Imaš kakšno vprašanje?«

Svit je sklonil glavo.

»V oči me glej, ko se pogovarjam s tabo!« je dejal oče z glasom, ki je rezal kot nož.

Svit ga je ubogal. V tem trenutku bi mu lahko skočil v obraz kot mačka in ga spraskal, se maščeval za vse tisto, kar je storil njemu. In mami. Toda občutke, ki so se mu iz trebuha dvigovali proti grlu, je raje potisnil nazaj. To sta bila bes in nemoč.

»Torej pojdi v svojo sobo!« Pogovor se je končal. Oče je zložil papir in ga potisnil v žep.

To pa si je bilo res težko zapomniti, je Svit grenko pomislil, pogoltnil svoje občutke in odšel iz dnevne sobe, pravzaprav iz sodne dvorane.

(Odlomek.)

(Neli Kodrič, Na drugi strani, Ljubljana, Mladinska knjiga, 2004, str. 111–113.)

N 1 5 1 1 0 1 3 1 0 4

II. DEL

Besedilo 1

Razmišljanja: Igor E. Bergant

Kako sem na stara leta postal skoraj pameten oziroma se mi to vsaj zdi …

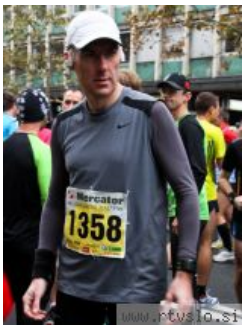

Vse življenje sem tako ali drugače povezan s športom. Mama je bila športnica – nekdanja državna prvakinja v sprintu in državna rekorderka v sprintu na 800 metrov. Oče je bil od mladih nog zaprisežen teniški igralec, drugače pa profesionalni športni novinar. Tudi njegov oče je bil športnik, nekdanji nogometaš, eden izmed pionirjev tenisa v mestu ob Dravi, plavalec in skakalec v vodo. Moja žena je bila državna reprezentantka v alpskem smučanju, sin je judoist in za zabavo igra tudi tenis.

Kaj pa jaz? Moja pot je bila postavljena na glavo. Najprej sem bil športni novinar in sem ljubiteljski in precej aktiven športnik postal šele kasneje. Zdaj niti športni novinar nisem več, a se s športom ukvarjam, in to z večjim veseljem kot kdaj koli prej.

Kako je prišlo do tega? Z nekaj pretiravanja lahko napišem, da sem – pozno ali ne – vendarle prišel k pameti … Redno tečem, z drugimi judo-očeti igram dvoranski hokej na parketu, kolesarim, plavam, naučil sem se celo veščin veslanja kajaka na mirnih vodah (pri čemer sem še vedno toliko neroden, da se občasno prekucnem v vodo). S prijatelji in z znanci se občasno pošalim (pri čemer je v vsaki šali tudi zrno resnice), da imam pri svojem zdajšnjem ukvarjanju s športom pomembno prednost v primerjavi z nekdanjimi vrhunskimi športniki. Ne nosim namreč bremena starih poškodb, obrabljenih sklepov in bolečin iz starih časov. V nasprotju z mnogimi slovenskimi rojaki nisem ekstremist* ali adrenalinski odvisnik. Šport je zame eno izmed sredstev za doseganje zdravja, boljšega počutja in delovne storilnosti. Šport torej ni samemu sebi namen.

Ne glede na svoje športnodružinsko ozadje se znam kar dobro vživeti v življenje debelušnih najstnikov, ki jim je gibanje pogosto odveč, ni pa jim odveč kakšen dodaten grižljaj. Tudi sam sem bil tak. »Kariero« namiznoteniškega igralca sem opustil sredi osnovne šole, nisem bil nadarjen, in ko se je bilo treba odločiti med najmanj tremi dnevi treninga na teden (in tekmovanji za vikend) ter dodatnim poukom nemščine izven šole dvakrat tedensko, sem se hitro odločil za slednje. Ker je oče kot športni novinar vse popoldneve pa tudi nedelje preživel v službi, so bile sobote tako in tako edini pravi družinski dan. In da sem kot mladostnik jedel več, kot bi bilo smiselno, ima tudi družinske korenine. Moji starši so odraščali tik pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej, se pravi v času pomanjkanja, zato so svojim otrokom želeli – in tudi nudili – boljše življenje.

Seveda je bil prisoten tudi starševski strah, da bi se mi med športom kaj zgodilo, ter moje navdušenje nad prvimi televizijskimi igricami. Končalo se je tako, da sem se zredil, zasedél …, da sem doštudiral, da je moj hobi, športno novinarstvo, postal moj poklic ter da sem slabo vest zaradi nešportnega videza, prehrane in na sploh življenjskih navad skušal zdraviti z občasnim tekom. Če sem že mogoče znal kar dobro vrteti jezik ob športnih prenosih, pa sem bil gibalno strahovito neroden in nesamozavesten. Da se je vse obrnilo, sta kriva ljubezen in odgovornost, morda tudi samokritičnost in spoznanje napak. Začel sem teči, se bolj premišljeno hraniti pa tudi učiti, da trajnih sprememb ne moreš uresničiti čez noč, da v športu, tudi rekreativnem, ni čudežev. Zdaj vem vsaj to, da nikoli ni prepozno.

Šport je torej – takoj za znanjem in zdravjem – najboljša možna naložba v življenje mladostnikov. Toda namenjen naj bo dejansko vsem, tudi šibkim, debelim, nerodnim in sramežljivim …

*ekstremist – skrajnež

(Prirejeno po: http://www.sportmladih.net/novice/454. Pridobljeno: 14. 7. 2014.)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Besedilo 2

Raziskave o telesni dejavnosti mladostnikov v Sloveniji

Zadostna telesna dejavnost vpliva na zdravje in kvaliteto življenja, pri otrocih in mladostnikih pa ima pozitivne učinke tudi na njihove učne sposobnosti ter na uspeh pri šolskem delu. S telesno dejavnostjo oziroma nedejavnostjo otrok in mladostnikov so povezani tudi nekateri zdravstveni problemi. V zadnjih letih narašča delež prekomerno telesno težkih in debelih otrok in mladostnikov, veča se število mladostnikov z okvaro hrbtenice, kažejo se znaki glavobola, bolečin v želodcu in nespečnosti, vse več mladostnikov pa je tudi slabe volje. Strokovnjaki zato poudarjajo pomen redne telesne vadbe, kar za otroke in mladostnike pomeni 60 minut vadbe na dan vse dni v tednu.

Na Inštitutu za varovanje zdravja so v letih 2002, 2006 in 2010 opravili raziskave o telesni dejavnosti mladostnikov. V spodnjem grafu so predstavljeni izsledki, ki kažejo, kakšni so trendi v telesni dejavnosti mladostnikov, starih od 11 do 15 let.

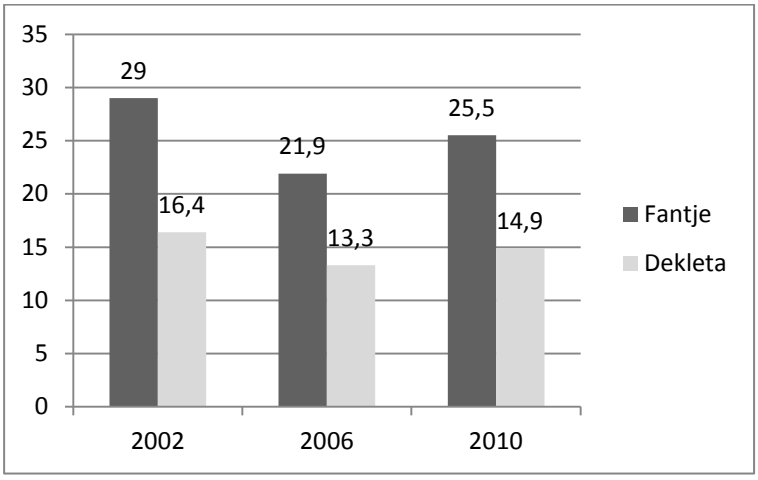

Graf: *Telesno dejavni mladostniki vse dni v tednu v %*

V raziskavi so ugotavljali tudi, kolikšno je povprečno število dni v tednu, ki jih mladostniki, stari 11–15 let, namenijo 60-minutni telesni dejavnosti. Ti podatki so prikazani v spodnji preglednici.

	2002	**2006**	**2010**
Fantje	4,6	4,3	4,5
Dekleta	3,8	3,6	3,8
Skupno povprečje	**4,2**	**4,0**	**4,2**

Preglednica: *Povprečno število dni v tednu, ko so mladostniki telesno dejavni 60 minut*

Na podlagi rezultatov teh raziskav je Vlada Republike Slovenije sprejela posebne predloge za spodbujanje rednega gibanja in telesne vadbe za mladostnike.

(Prirejeno po: http://img-stari.ivz.si/2058-5550.pdf. Pridobljeno: 18. 7. 2014.)

N 1 5 1 1 0 1 3 1 0 6

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

I. DEL

Naloge iz I. dela se navezujejo na besedilo Neli Kodrič *Utrinek drugačnega sveta*.
Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Izhodiščno besedilo je pripovedno in sodi v sodobno književnost. Oboje utemelji. Odgovora napiši na črti.

   Besedilo je pripovedno: _____

   Besedilo sodi v sodobno književnost: _____

   (2 točki)

2. O čem predvsem govori odlomek? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

   A O odnosu med Svitovimi starši.

   B O Svitovem velikem prekršku.

   C O Svitovih brezskrbnih počitnicah.

   Č O pogovoru med Svitom in očetom.

   (1 točka)

3. Večji del dogajanja poteka v dnevni sobi, ki jo pripovedovalec poimenuje tudi *sodna dvorana*. Zakaj jo tako imenuje? Utemelji.

   _____

   _____

   (1 točka)

4. Ali je pripovedovalec udeleženec ali opazovalec dogajanja v Svitovi družini? Obkroži pravilen odgovor.

   udeleženec opazovalec

   Svojo izbiro utemelji. Odgovor napiši na črti.

   _____

   _____

   (1 točka)

N 1 5 1 1 0 1 3 1 0 8

5. Za kaj vse je oče kaznoval Svita? Odgovor napiši na črti.

_____

_____

(1 točka)

6. Kako se spreminja očetov glas v pogovoru s Svitom in kako ta sprememba učinkuje na Svita? Odgovor napiši na črti.

_____

_____

(2 točki)

7. Kdo/kaj je po očetovem mnenju razlog za Svitovo neprimerno vedenje? Odgovor napiši na črti.

_____

_____

(1 točka)

8. Ali je glede na povedano v odlomku okolica zvedela za Svitovo sramotno vedenje? Obkroži DA ali NE.

DA NE

Iz besedila izpiši tisti del povedi, iz katerega to lahko razbereš. Izpiši ga na črti.

_____

_____

(1 točka)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

9. Med pogovorom so glavne književne osebe svoja občutja izražale tudi nebesedno (z mimiko/gestami).

Kako je mama pokazala naklonjenost do sina? Odgovor napiši na črto.

_____

Kaj je Svit naredil, ko mu je oče izrekel kazen? Odgovor napiši na črto.

_____

(2 točki)

10. Preberi del pogovora med sošolcema, ki poznata besedilo *Utrinek drugačnega sveta.* Njuni stališči utemelji s pomočjo izhodiščnega besedila. Odgovor napiši na črte.

Sošolka _____

_____

Sošolec _____

_____

(2 točki)

N 1 5 1 1 0 1 3 1 1 0

11. Preberi.

… je dejal oče *z glasom, ki je rezal kot nož …*
V tem trenutku bi mu lahko *skočil v obraz kot mačka …*

11. a) Za katero pesniško sredstvo gre v obeh primerih? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

11. b) Kaj iz pesniškega sredstva v obeh primerih razberemo o odnosu med očetom in Svitom? Odgovor napiši na črto.

_____

_____

(1 točka)

12. Poveži avtorja z naslovom književnega besedila. Na vsako črtico napiši ustrezno številko iz desnega stolpca.

____ A	Primož Trubar	1	Bobi
____ B	Anton Tomaž Linhart	2	Zdravljica
____ C	France Prešeren	3	Martin Krpan
____ Č	Janko Kersnik	4	Katekizem in Abecednik
____ D	Ivan Cankar	5	Mačkova očeta
		6	Županova Micka

(2 točki)

13. Neli Kodrič ustvarja v sodobnem času. Katera avtorja sta njena sodobnika? Obkroži rešitvi.

Niko Grafenauer Josip Jurčič Valentin Vodnik

Bina Štampe Žmavc Janko Kersnik

(1 točka)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

14. Postavi se v Svitovo vlogo. Zapiši, kaj se ti je tisti večer zgodilo v dnevni sobi, kako si se pri tem počutil/počutila in kako si se vedel/vedla.
Napiši zaokroženo besedilo v največ 6 povedih.

A	B	C
1	2	2

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

N 1 5 1 1 0 1 3 1 1 2

II. DEL

Naloge iz II. dela se navezujejo na besedili 1 in 2.
Pozorno preberi izhodiščni besedili 1 in 2 ter reši naloge.

1. Kaj je tema obeh izhodiščnih besedil? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

   A Šolsko življenje mladostnikov.

   B Športna družina Igorja E. Berganta.

   C Pomen telesne dejavnosti za mladostnike.

   Č Razlike v telesni dejavnosti med fanti in dekleti.

(1 točka)

2. Kje sta bili objavljeni obe besedili? Odgovor napiši na črto.

   _____

(1 točka)

3. Kdaj je bilo napisano besedilo 1? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

   A Ko je avtor že odrasel.

   B Pred drugo svetovno vojno.

   C Ko je bil avtor še osnovnošolec.

   Č Preden je avtor postal športni novinar.

(1 točka)

4. Avtor besedila 1 v naslovu zapiše, da je pameten postal šele na stara leta. Kaj glede na besedilo sporoča s tem? Odgovor napiši na črti.

   _____

   _____

(1 točka)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

5. Zakaj se Igor E. Bergant kot najstnik ni ukvarjal s športom? Na črte napiši tri vzroke.

_____

_____

_____

(2 točki)

6. Bergantovi so športna družina. S katerim športom se je ukvarjalo več njenih članov? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

7. Katera odločitev avtorja besedila 1 dokazuje, da zanj v osnovni šoli šport ni bil na prvem mestu? Odgovor napiši na črti.

_____

_____

(1 točka)

8. Kaj je bil vzrok za preobrat v življenju avtorja besedila 1? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

9. Kako, glede na obe besedili, šport vpliva na zdravje in učni uspeh pri mladostnikih? Odgovor v povedi napiši na črti.

_____

_____

(2 točki)

N 1 5 1 1 0 1 3 1 1 4

10. Ali se je glede na podatke v preglednici telesna dejavnost deklet leta 2010 kaj spremenila v primerjavi z letom 2006? Utemelji svoj odgovor in ga napiši na črto.

_____

_____

(1 točka)

11. Kaj v besedilu pomenijo podčrtane stalne besedne zveze? Na vsako črtico napiši ustrezno številko iz desnega stolpca.

_____ *Začel sem teči, se bolj premišljeno hraniti pa tudi učiti, da trajnih sprememb ne moreš uresničiti <u>čez noč</u>.*

_____ *Če sem že mogoče znal kar dobro <u>vrteti jezik</u> ob športnih prenosih, pa sem bil gibalno strahovito neroden in nesamozavesten.*

_____ *Z nekaj pretiravanja lahko napišem, da sem – pozno ali ne – vendarle <u>prišel k pameti</u>.*

_____ *Oče je bil <u>od mladih nog</u> zaprisežen teniški igralec.*

1 ponoči
2 spoznati, kaj je prav
3 naenkrat, nepričakovano
4 od otroštva
5 spretno govoriti
6 govoriti neresnico

(2 točki)

12. V 1. in 2. odstavku besedila 1 poišči besedi, ki spadata v isto besedno družino kot beseda *šport*. Vsako besedo napiši na ustrezno črto.

Samostalnik: _____

Pridevnik: _____

(1 točka)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

13. Preberi poved.

Zadostna telesna dejavnost vpliva na zdravje in kvaliteto življenja, pri otrocih in mladostnikih pa ima pozitivne učinke tudi na njihove učne sposobnosti ter na uspeh pri šolskem delu.

Iz povedi izpiši vse besede, ki odgovarjajo na vprašalnico *kateri*.

_____

(1 točka)

14. Besede v oklepaju postavi v pravilno obliko. Zapiši jih na črti.

Igor E. Bergant se je ukvarjal z (dvoranski hokej) _____

_____, njegova žena pa z (alpsko smučanje)

_____.

(1 točka)

15. Vprašaj se po podčrtanih delih povedi in na črto napiši vprašalno poved.

Seveda je bil prisoten <u>tudi starševski strah</u>.

_____ ?

Ne nosim <u>bremena starih poškodb, obrabljenih sklepov in bolečin iz starih časov</u>.

_____ ?

Vse življenje sem <u>tako ali drugače</u> povezan s športom.

_____ ?

(2 točki)

N 1 5 1 1 0 1 3 1 1 6

16. Preberi poved.

V raziskavi so ugotavljali tudi, kolikšno je povprečno število dni v tednu, ki jih mladostniki namenijo redni vadbi.

16. a) V povedi obkroži osebni zaimek.

(1 točka)

16. b) Na kaj se nanaša zaimek v tej povedi? _____

(1 točka)

17. Preberi poved.

Iz podatkov v grafu je mogoče razbrati razlike med fanti in dekleti, hkrati pa je razvidno tudi upadanje oziroma naraščanje deleža telesno dejavnih mladostnikov v letih 2002, 2006 in 2010.

Kaj izraža beseda *mogoče* v zgornji povedi? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

A Izraža možnost, da se kaj uresniči.

B Izraža, da nismo popolnoma prepričani.

C Izraža željo, zapoved.

Č Izraža presenečenje, začudenje.

(1 točka)

18. Preberi poved.

Ker je oče kot športni novinar vse popoldneve pa tudi nedelje preživel v službi, so bile sobote tako ali tako edini družinski dan.

18. a) V povedi poišči glagola. Izpiši ju na črti.

_____ _____

(1 točka)

18. b) V čem se glagola med seboj razlikujeta? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

A V osebi.

B V številu.

C V času.

Č V naklonu.

(1 točka)

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

19. Preberi poved.

<u>Zaradi nezdravega prehranjevanja</u> sem slabo vest skušal zdraviti z občasnim tekom.

19. a) Katero razmerje je izraženo v podčrtanem delu povedi? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

A Časovno.

B Namerno.

C Pogojno.

Č Vzročno.

(1 točka)

19. b) Podčrtani stavčni člen pretvori v ustrezni odvisnik. Napiši zloženo poved.

_____

_____

(2 točki)

20. Avtor besedila 1 je zapisal:

»Kariero« namiznoteniškega igralca sem opustil sredi osnovne šole.

Zakaj je besedo »*kariera«* zapisal v narekovajih?

_____

(1 točka)

21. Preberi poved.

Igor E. Bergant je povedal: »Šport je zame eno izmed sredstev za doseganje zdravja, boljšega počutja in delovne storilnosti.«

Premi govor pretvori v odvisnega. Novo poved napiši na črto.

_____

_____

(2 točki)

N 1 5 1 1 0 1 3 1 1 8

22. Preberi poved.

Ne glede na svoje športnodružinsko ozadje se znam kar dobro vživeti v življenje debelušnih najstnikov.

Iz povedi izpiši neosebno glagolsko obliko in jo poimenuj.

Izpis: _____

Poimenovanje: _____

(1 točka)

23. V besedilu 2 manjka razlaga grafa. Napiši jo. Pri tem upoštevaj:

- katere podatke lahko razbereš iz grafa in
- kako se je med leti 2002 in 2010 spremenila telesna dejavnost mladostnikov.

Napiši zaokroženo besedilo.

A	B
3	2

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Skupno število točk: 60

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Prazna stran

N 1 5 1 1 0 1 3 1 2 0

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.